

Chronologisch overzicht geschiedenis Hof van Holland

jaartal	tekst	bron
±1300 14 ^e eeuw	De geschiedenis van het 'Hof van Holland' vangt aan met de bouw in de 14e eeuw, wellicht al rond het jaar 1300. Overigens zal het pand pas veel later - waarschijnlijk in de 17e eeuw - zijn naam krijgen.	2,3
eerste helft 14 ^e eeuw	In de eerste helft van de 14e eeuw wordt ook de aangrenzende taverne 'de Swan' opgericht.	2
±1400 15 ^e eeuw	Vanaf ±1400 wordt het pand omschreven als "het huis waar de vierschaar gespannen wordt der ambachtsheerlijkheid van Noordwijk". Dit betekent dat het huis de (neven)functie krijgt van rechthuis. Overigens schijnt die rechtspraak zich voornamelijk beperkt te hebben tot het 'doen van de ommeslag', de administratieve behandeling van de heffingen over personen en landerijen. Andere gerechtelijke kwesties werden meestal behandeld in 'de Swan' en 'de witte Valck' en ook in 'den vergulden Wagen' in Noordwijk aan Zee. Mogelijk heeft de dorpsbrand in 1450 een voorganger van het huis in de as gelegd, en heeft na de brand herbouw plaatsgevonden.	2,3
eind 1500 16 ^e eeuw	Tegen het eind van 1500 betreft de baljuw het pand als woonhuis. Met name vanaf dit moment worden de rechtszittingen ook gehouden in 'de Swan' en in 'de witte Valck'.	2,3
1585	In 1585 verkoopt Jan van Heusden Cornelisz. het pand aan Dirck Woutersz. Den Hengst.	1
1590	In 1590 is er voor het laatst een vergadering van de 'gezworenen' van Noordwijk in 'de Swan'.	1
8 september 1594	Op 8 september 1594 overlijdt baljuw joncker Jacob van der Moelen als bewoner van het 'Hof'.	2,3
1606	In 1606 is Pieter van der Moelen eigenaar van het pand.	1
1609	Pieter van der Moelen laat in 1609 een grondige verbouwing van het Hof uitvoeren. Hierbij verdwijnt herberg 'de Swan'.	1,2,3
eerste helft 17 ^e eeuw (5 maart) 1628	Bij akte van 5 maart 1628 wordt de verplaatsing van de vierschaar van het 'Hof van der Moelen' naar het 'Weeshuis' / 'Raedhuys' vastgelegd. Dit betekent de officiële beëindiging van het gebruik van het 'Hof' als rechthuis.	2,3
1639 ± 1650 midden 17 ^e eeuw	In 1639 verkoopt Jacob van der Moelen, zoon en erfgenaam van Pieter van der Moelen, het grote rechterdeel van het pand aan Jacob den Dubbelden. Het Hof wordt in gebruik genomen als logement.	1,2,3
1640	In 1640 verwerft Jacob den Dubbelden ook het kleine linkerdeel van het pand van Gerrit Jansz. Van Sonneveld.	1

midden 17 ^e eeuw tweede helft 17 ^e eeuw 1706	In de periode rond de tweede helft van de 17e eeuw wordt het pand voor het eerst beschreven als "herberg, genaamd 'Hof van Holland'".	1,2,3
1651	Monsr. Johan Hamel wordt in 1651 de nieuwe eigenaar.	1
1663	In 1663 verkoopt monsr. Johan Hamel de helft van het 'Hof' aan de erfgenamen van zijn overleden vrouw Anna van Outshoorn; de andere helft hadden zij al eerder geërfd.	1
rond 1683	Rond 1683 koopt Capiteijn Willem Vogel het kavel uit de nalatenschap van de joffrouwen Maria en Anna Outshoorn	1
1689	Deze Capiteijn Willem Vogel verkeert in 1689 in financiële moeilijkheden.	1
1691	Als gevolg van de financiële problemen van Capiteijn Vogel, wordt het 'Hof' in 1691 openbaar verkocht; de nieuwe eigenaar is Dirk Ouwehant.	1
1697	Dirk Ouwehant verkoopt het pand aan Monsr. Johannes Hajenius in 1697.	1
1699	Deze Johannes Hajenius verkoopt het pand 2 jaar later, in 1699, aan Leendert Cornelis Brelofsberg, getrouwd met Jannetje Leenders van Teijlingen, dochter van Leendert van Teijlingen. Laatstgenoemde was in 1680 een uitspanning begonnen aan de Voorstraat 69, onder de naam 'Hof van Holland'. Na diens overlijden neemt zijn schoonzoon Brelofsberg kennelijk de naam over voor zijn eigen herberg. Eveneens wordt een partij van 200 baanballen voor een kolfbaan uit de boedel van de overleden Van Teijlingen overgenomen. Het 'Hof'(her)krijgt de functie van herberg.	1
1713	In 1713 verkoopt Jannetje Leendert van Teijlingen de insolvente boedel aan baljuw en schout David van der Poort.	1
1719	In 1719 wordt Cornelis van Zuylen de nieuwe eigenaar van het 'Hof'.	1,2
1741	Leendert (van der) Valk koopt het pand in 1741.	1,2
8-5-1744 1744	Ook Leendert (van der) Valk geraakt in financiële moeilijkheden. Op 8 mei 1744 wordt het pand - als gevolg van het faillissement van (Van der) Valk voor 2.130 guldens publiekelijk verkocht aan Jan Holtinus en zijn vrouw. Baljuw en schout Adriaan Hoogop jr. treedt hierbij op als curator. Het is overigens opvallend dat de naam 'Hof van Holland' niet in de koopakte vermeld wordt.	1,2,3
1748	De naam 'Hof van Holland' wordt wel weer gebezigd door de Noordwijkse dichter Jacobus van der Valk in zijn 'Noordwijksche Arkadia'.	3
(14-4-)1775	Op 14 april 1775 koopt Dominicus van Konijnenburg uit Oegstgeest 'huis en erve, stallinge en kolfbaan' van Jan Holtinus voor 12.000 gulden. Ook in de hierbij opgestelde koopakte wordt niet gerept over een 'Hof van Holland'.	1,2,3

1775	Na de verkoop van het 'Hof' in 1775 betrekken Jan Holtinus en zijn vrouw het huis 'de Swa(e)n' op Voorstraat 85. Dit pand is dan tot herenhuis verbouwd en verliest zijn functie als taverne.	1,2
tussen 1755 en 1848	Tussen 1775 en 1848 wordt Nanning van Konijnenburg de nieuwe eigenaar van het 'Hof'. Wellicht gebeurt dit na het overlijden van zijn vader Dominicus in 1795; Nanning is dan 18 jaar oud.	1
1-5-1807	Op 1 mei 1807 wordt voor f 400,- het terrein aan de Zwaansteeg aangekocht van Teunis de Haas.	2
1815	In 1815 wordt er - blijkens een brandverzekering - een aantal verbouwingen uitgevoerd.	3
1848	Omstreeks of na het overlijden van Nanning van Konijnenburg in 1848 wordt zijn zoon, Anthonie van Raal van Konijnenburg, de nieuwe eigenaar.	1
1872	Op 56-jarige leeftijd - drie jaar voor zijn overlijden - doet Anthonie van Raal van Konijnenburg in 1872 het 'Hof' over aan zijn zoon, Anthonie van Raal van Konijnenburg jr.	1
5-6-1908 25-8-1908 25-8-1908 en 1-9-1908	Anthonie van Raal van Konijnenburg jr. komt te overlijden op 5 juni 1908. Er volgt een openbare verkoping op 25 augustus en 1 september van dat jaar, waarbij het 'Hof' wordt gekocht door de heren H. Liefferink en Th.A. Oostveen voor f 19.079,-. Het in 1807 aangekochte terrein aan de Zwaansteeg, inclusief twee bloembollenschuren, wordt voor f 5.075,- verkocht aan de heren W.P. de Vreede, H. Hoogewoning Dz., P. Vink en Jac. Oliemans.	1,2,3
het halfjaar na 1-9-1908 13-10-1908	Na de aankoop van het 'Hof' in 1908 wordt door de nieuwe eigenaars het logement aangepast aan de eisen des tijds en verbouwd tot een (zeer modern) hotel-café-restaurant.	2,3
eind 1908 / begin 1909 15-2-1909	Eind 1908 of begin 1909 wordt het 'Hof' verkocht aan de heer F.C. Zemrowsky, die hiervoor een aanstelling had als oberkellner bij het Leidse café-restaurant 'In den Vergulden Turk'. Zemrowsky (her)opent het 'Hof' op 15 februari 1909.	1,2,3
29-8-1909 na 29-8-1909 18-9-1909 7-10-1909 1-4-1910	Op 29 augustus 1909, een half jaar na de opening door F.C. Zemrowsky, breekt er brand uit tijdens de Koninginnedagfeesten. Een belangrijk deel van het 'Hof' valt aan de vlammen ten prooi. De bouwmuren blijven echter grotendeels gespaard en de koffiekamer en zaal kunnen op 18 september alweer in gebruik genomen worden. Voor het herbouwplan - dat een ingrijpende modernisering van het pand inhoudt - wordt een beroep gedaan op de Leidse architect W.C. Mulder. Na aanbesteding wordt de opdracht voor het gedeeltelijk afbreken en wederopbouwen van het 'Hof van Holland' gegund aan de aannemer A.C. Beijer uit Amersfoort voor f 12800,-. De werkzaamheden zijn gereed op 1 april 1910.	2,3
1919	In 1919 verkoopt Zemrowsky het hotel aan het van oorsprong Duitse echtpaar Joseph en Maria Oehl.	1,3
±1938	Rond 1938 wordt de bedrijfsleiding van het 'Hof' wegens ziekte van Joseph Oehl overgenomen door zijn zoon, Wilhelm Frans Joseph Oehl en diens vrouw Anna Maria Rodenburg.	3

1950	In 1950 verkoopt Joseph Oehl het hotel aan zijn zoon.	1
1963	Ter gelegenheid van het (vermeende) 300 jarig bestaan van het 'Hof' en het zilveren zakenjubileum van de familie Oehl, zijn er feestelijkheden.	3
1979	In 1979 wordt het pand overgenomen door de heer Wilhelmus Bartholomeus T. Vink.	1,3
1979 1980	Nog in hetzelfde jaar als waarin hij het gekocht heeft, moet Wim Vink noodgedwongen het 'Hof' doorverkopen aan Johannes S.G. van den Anker en zijn vrouw Johanna Dijkstra.	1,3
tussen 1980 en 1984	Tussen 1980 en 1984 vinden er een modernisering van het interieur plaats. Ook wordt de bovenzaal verbouwd tot 12 logeerkamers door de architect Fred Kanter. Naast de bestaande 'Gildezaal' worden ook de 'Beatrixzaal', de 'Tuinzaal' en de 'Hofbar' in gebruik genomen.	3
2004	In 2004 verhuurt mevrouw Van den Anker het 'Hof van Holland' aan Pieter Laurentius Mooij en zijn vrouw Sandra Scharlewi, die het horecabedrijf voortzetten.	4
oktober 2010	Wegens tegenvallende bedrijfsresultaten, als gevolg van het ontbreken van de mogelijkheid tot modernisering, ontstaat een huurachterstand. Uiteindelijk volgt faillissement.	4
27 april 2013	Na een leegstand van 2½ jaar wordt het pand op 27 april 2013 verkocht aan 'Ontwikkelingsmaatschappij Hof van Holland vof', gevormd door Leon van Reisen, Nico van Hese, William Kraan en Jaco van Halen.	

Geraadpleegde bronnen

- 1 H.A. Schelvis, F.W. 't Hooft, W.Th.J.M. Hekkens
Van karrenspoor tot klinkerweg; Vier eeuwen Voorstraat en Lindenplein te Noordwijk
Leiden, 2003

- 2 J. Kloos
Het "Hof van Holland" te Noordwijk-binnen
in Leidsch Jaarboekje 2010
p. 153-166, incl. 1 illustratie

- 3 W. van Hilten
Van Moelenshof tot Hof van Holland; De geschiedenis van Noordwijks "Eerste Huys"
Noordwijk, 1984

- 4 mr. drs. O.P. Kuit (curator)
Openbaar faillissementsverslag rechtspersoon (ex artikel 73a Fw)
Faillissementsnummer : F 10.594 (d.d. 10-8-2010)
Leiden, 13-9-2010